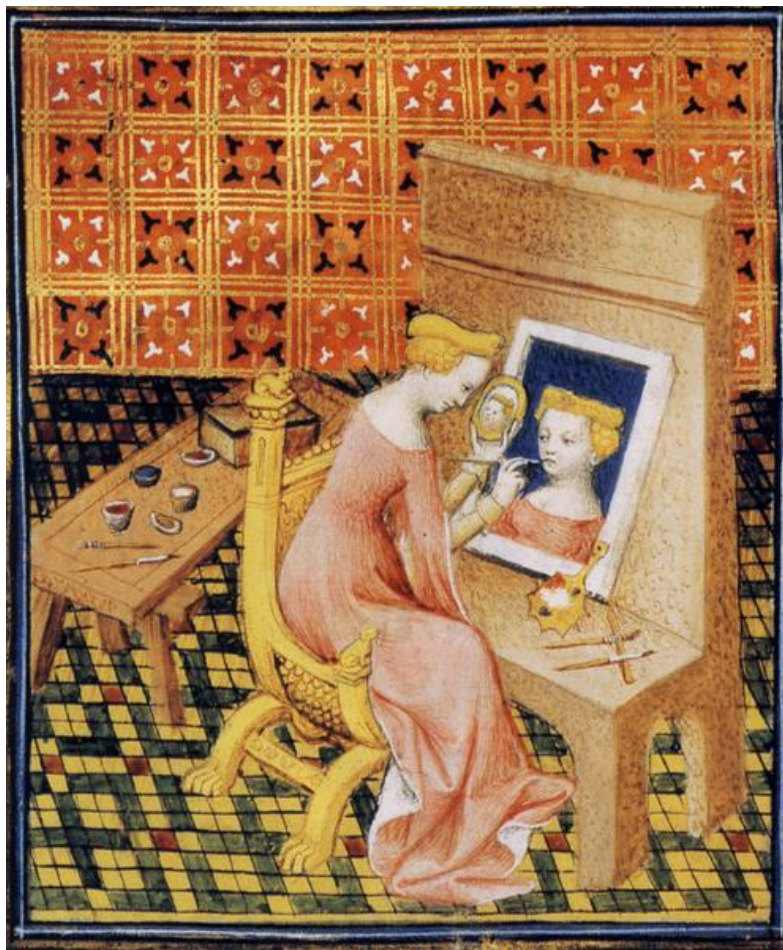

autoperovka - reprodukcia spájajúca *autotypiu* s čiarkovou kresbou - *perovkou* za pomoci dvoch *negatívov*, ktoré sa zaleptávajú buď každý osobitne alebo spoločne; pozri *tlač*

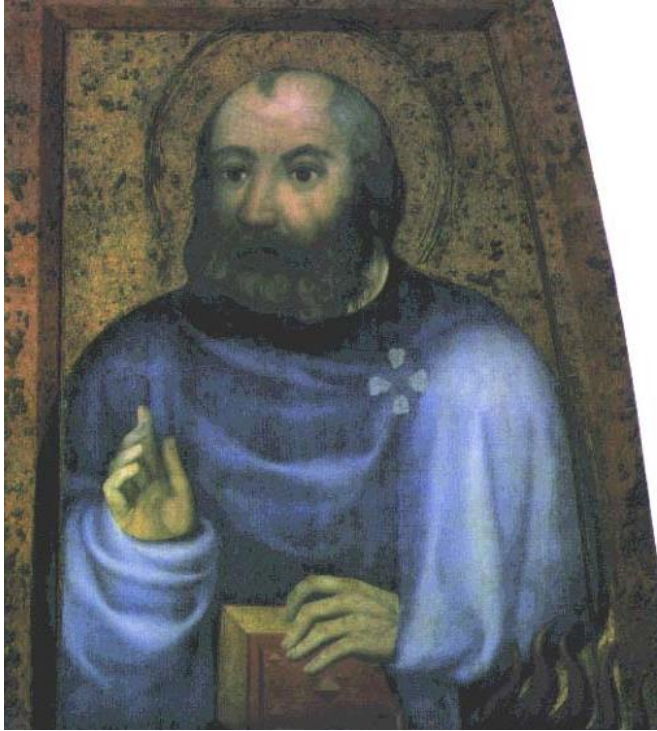
autoportrét - vlastná *podobizeň* tvorcu, ktorá umožňuje umelcovi vyskúšať si okrem iného aj nové, netradičné postupy a stáva sa názorným svedectvom jeho umeleckého vývoja (Rembrandt); spolu s *portrétom* sa rozvíja v 14.st., v podobe *inštančného portrétu* v náboženských obrazoch; (Rembrandt, A. Dürer, L. Kuba, M. Švabinský, E. Barlach, P. Klee, M. Chagall); pozri *Galleria degli Uffizi*

<https://autoritratti.wordpress.com/category/peinture/page/9/>

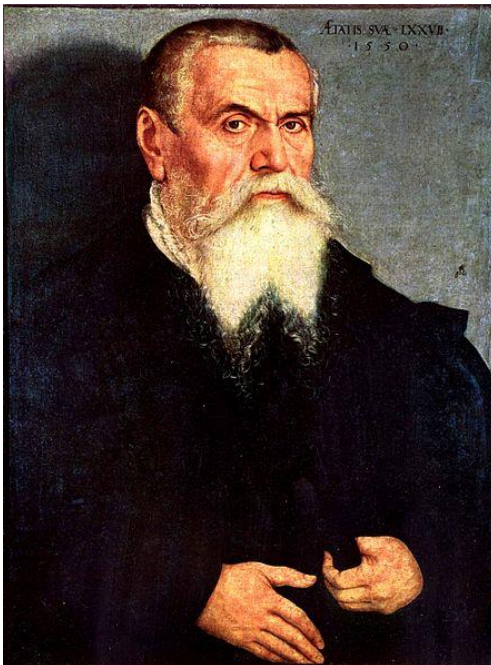
http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Self-portraits_of_men

Miniatúra z „De mulieribus claris“ (15. st.)

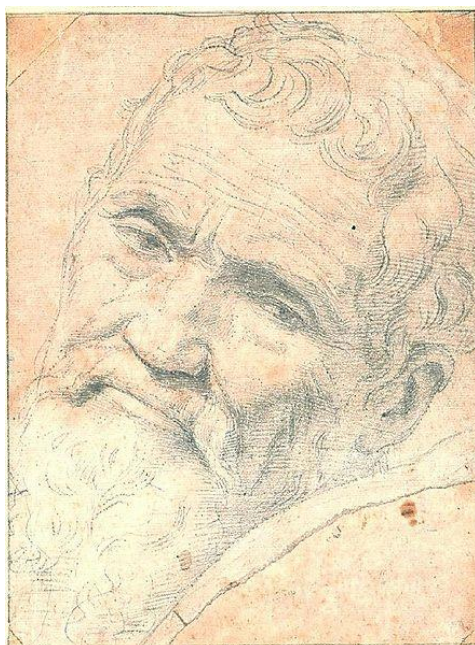

Majster Theodorik: Autoportrét (okolo 1370)

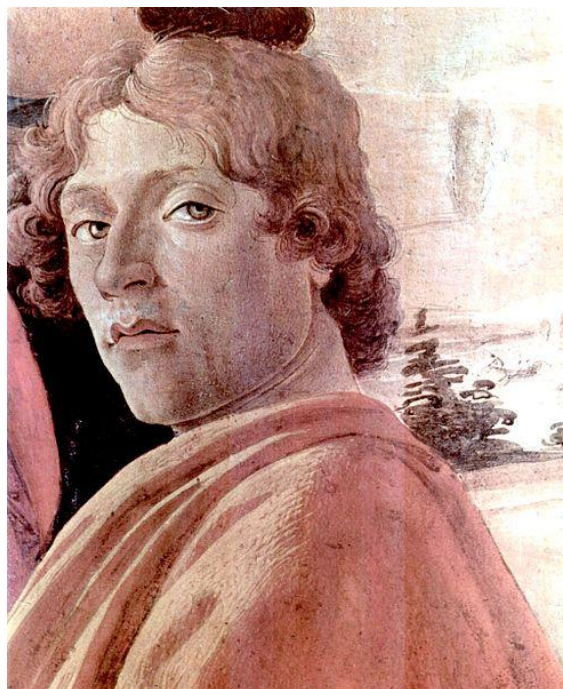
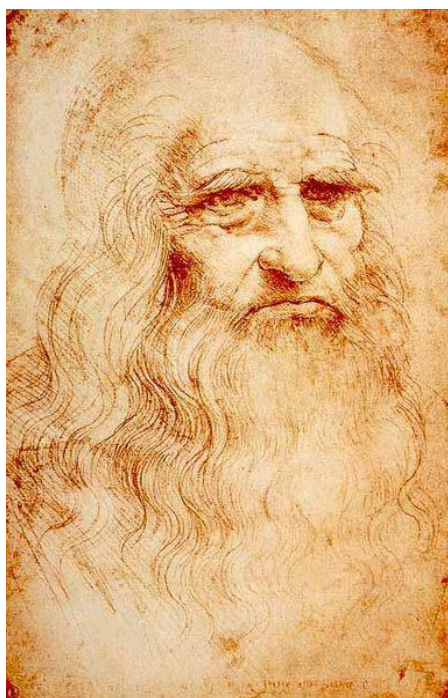

L. Cranach St.: Autoportrét
A. Dürer: Autoportrét

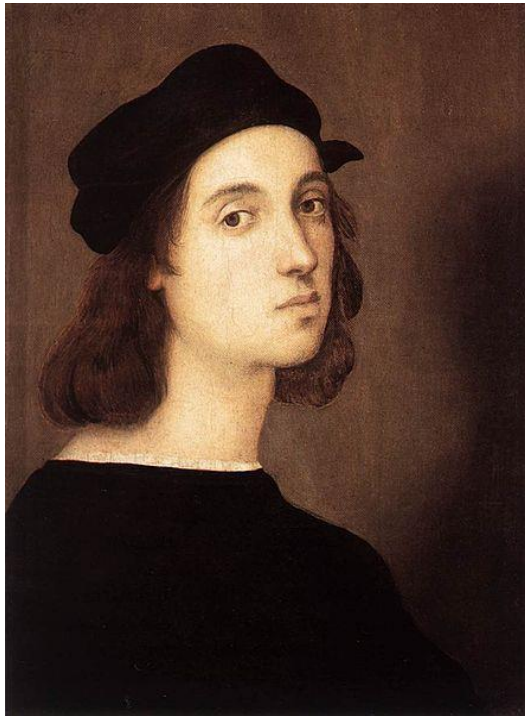

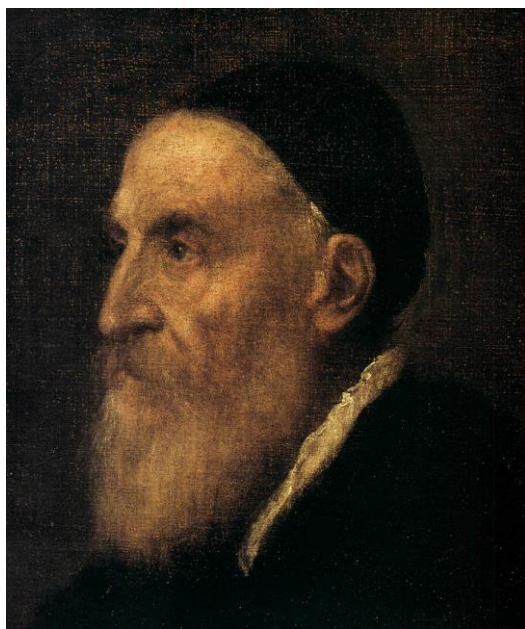
Michelangelo: Autoportrét
Rembrandt: Vlastná podobizeň

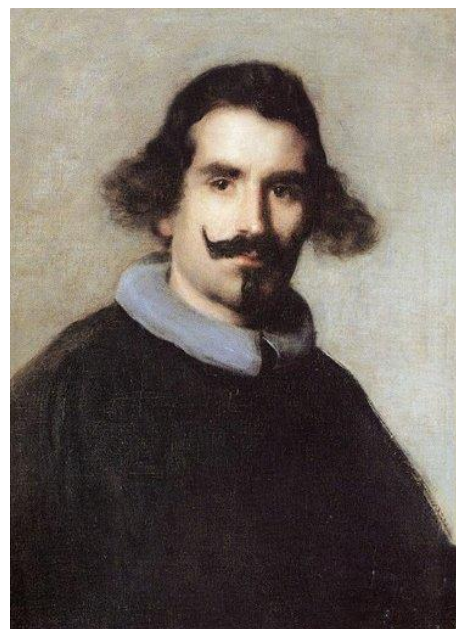
Leonardo da Vinci: Autoportrét
S. Botticelli: Autoportrét z Klaňania troch kráľov (detail)

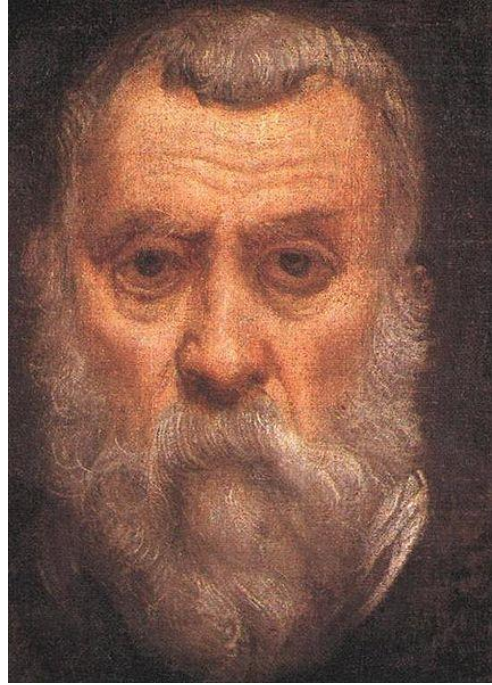

Raffael Santi: Autoportrét

Tizian: Autoportrét (detail)
D. Velázquez: Autoportrét (17.st.)

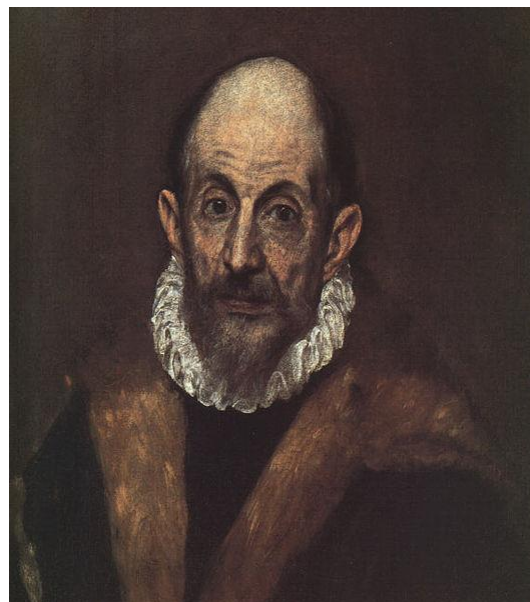
A. Van Dyck: Autoportrét
J. Tintoreto: Autoportrét

F. Hals: Autoportrét
P. P. Rubens: Autoportrét

H. Holbein ml.: Autoportrét
M. Grünewald: Autoportrét

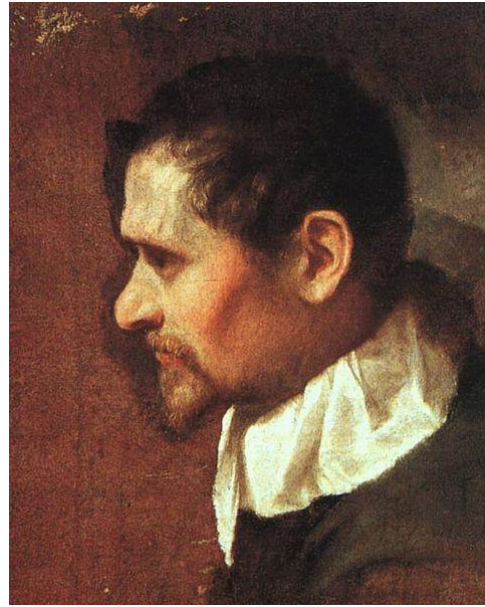
H. Baldung: Autoportrét
El Greco: Domnělý autoportrét

T. Gainsborough: T. Gainsborough
J. van Eyck: Portrét muža (domnelý autoportrét)

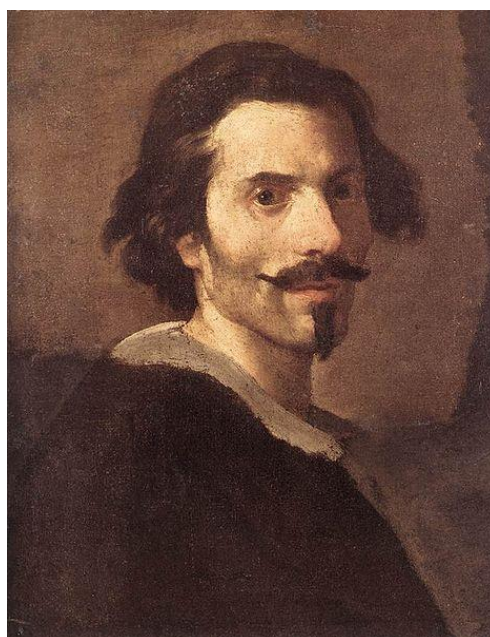

P. Brueghel st.: Domnelý autoportrét
A. Carracci: Autoportrét

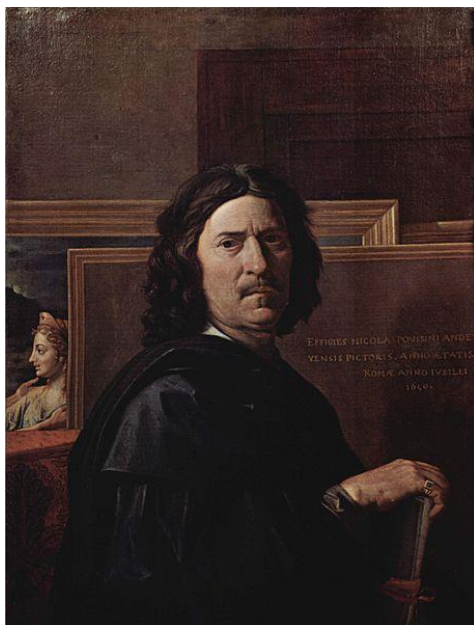

G. David: Údajný autoportrét (detail z obrazu Panna medzi pannami, 1509)

G. Reni: Autoportrét

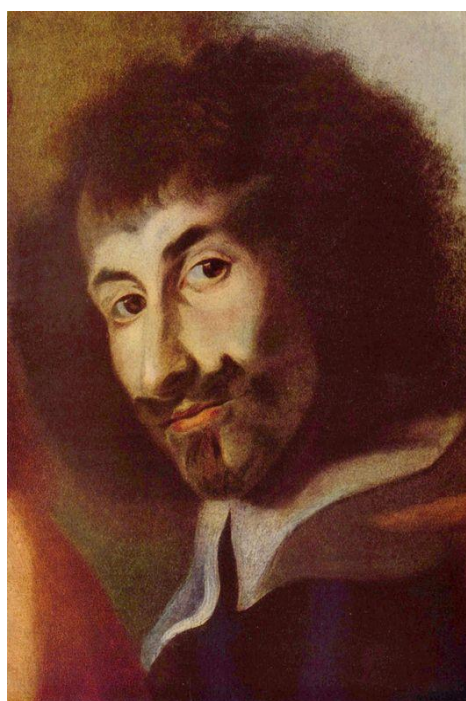
G. L. Bernini: Autoportrét

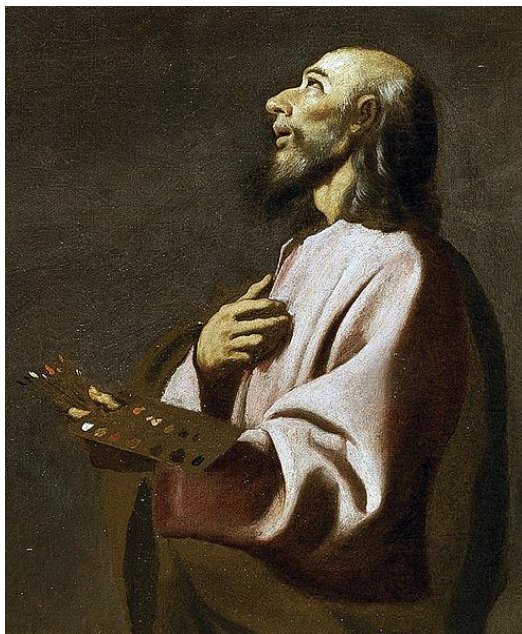

N. Poussin: Autoportrét
B. E. Murillo: Autoportrét

G. Arcimboldo: Autoportrét
K. Škréta: Autoportrét

F. Zurbarán: Predpokladaný autoportrét
J.-H. Fragonard: Autoportrét

A. Gentileschi: Autoportrét ako martýrka (1615)
A. R. Mengs: Autoportrét

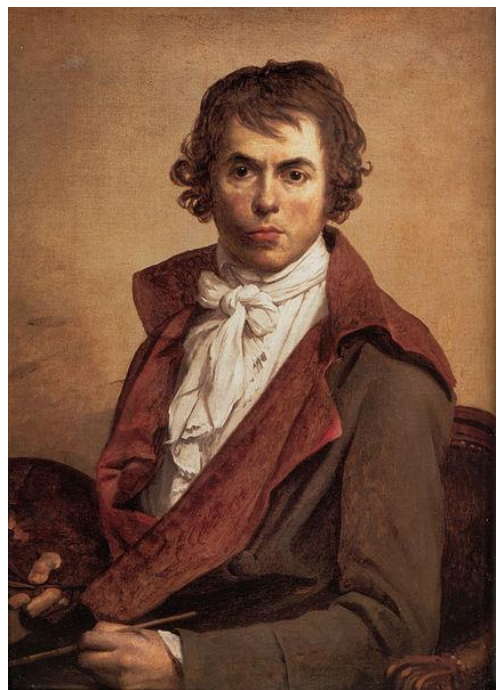

A. Kaufmannová: Autoportrét
C. Lorrain: Autoportrét

E. Delacroix: Autoportrét
J.-L. David: Autoportret

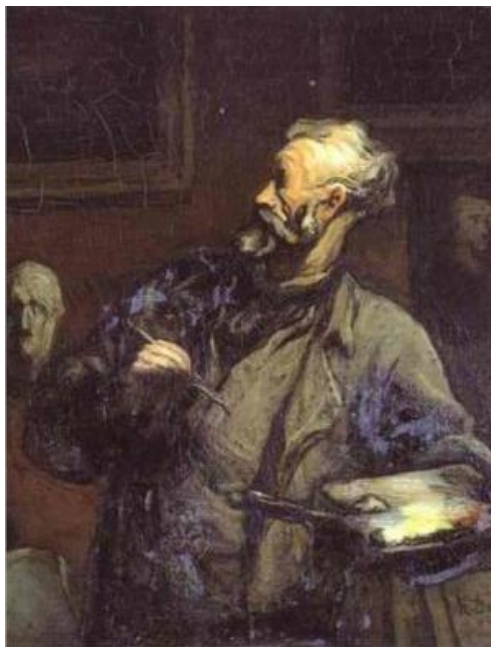
J. A. Backer: Autoportrét (1638)

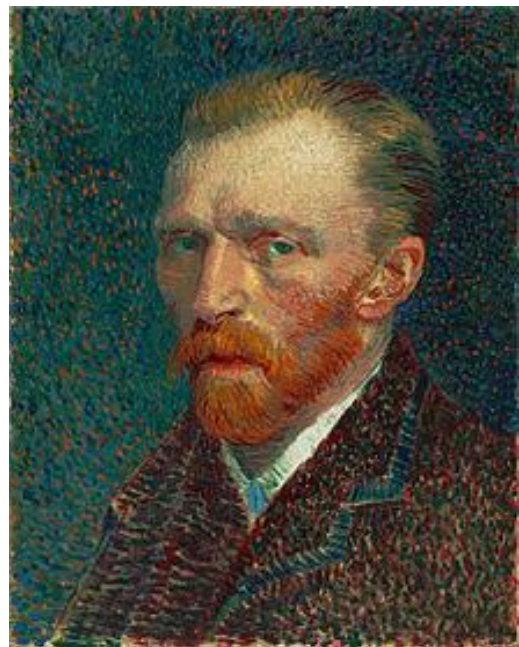
P. Subleyras: Autoportrét pred stojanom (1746)

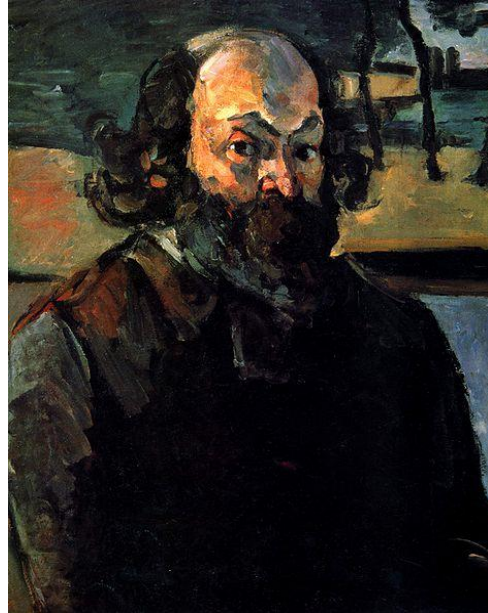
G. Courbet: Autoportrét s kokeršpanielom

H. Daumier: Autoportrét (detail)

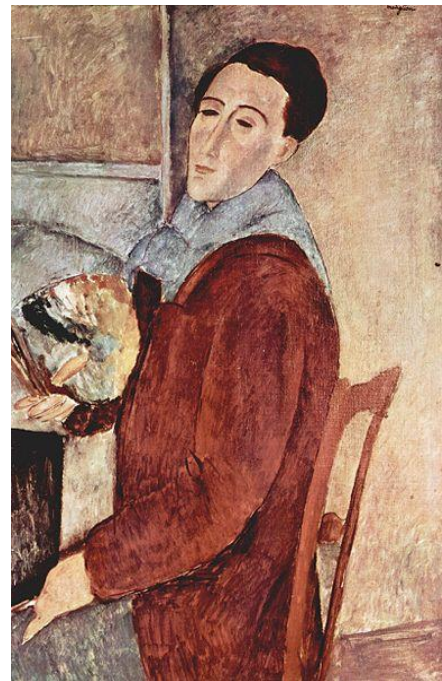

V. van Gogh: Autoportrét

P. Gauguin: Portrét umelca v klobúku

P. Cézanne: Autoportrét

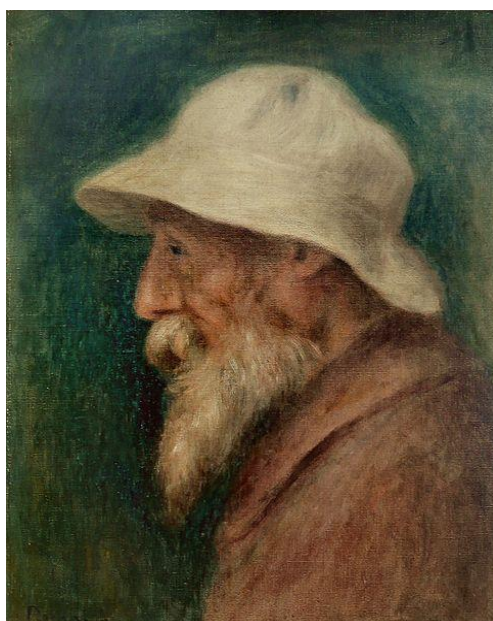

P. Picasso: Autoportrét (1906)

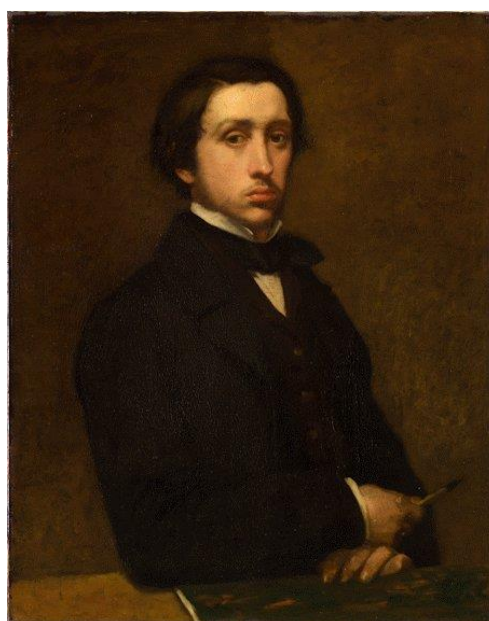
A. Modigliani: Autoportrét

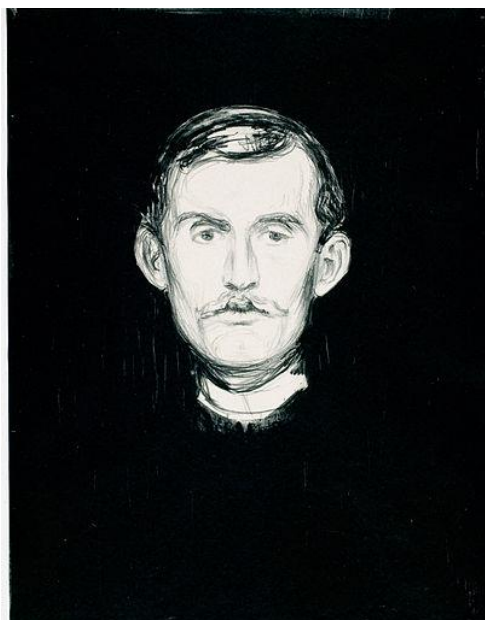
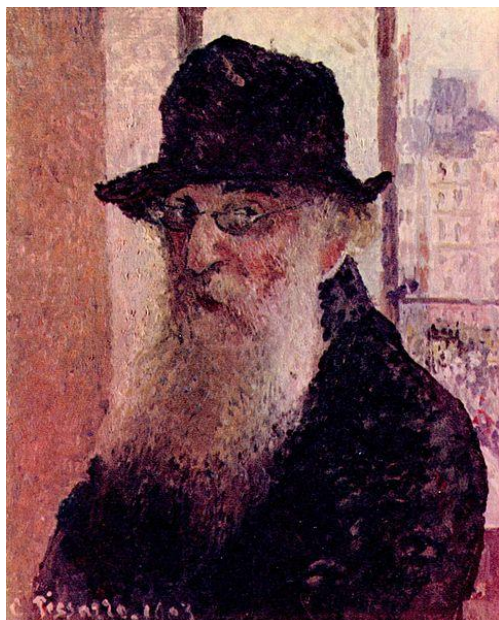

B. West: Autoportrét (1819)

P.-A. Renoir: Autoportrét
E. Degas: Autoportrét

C. J. Vernet: Autoportrét

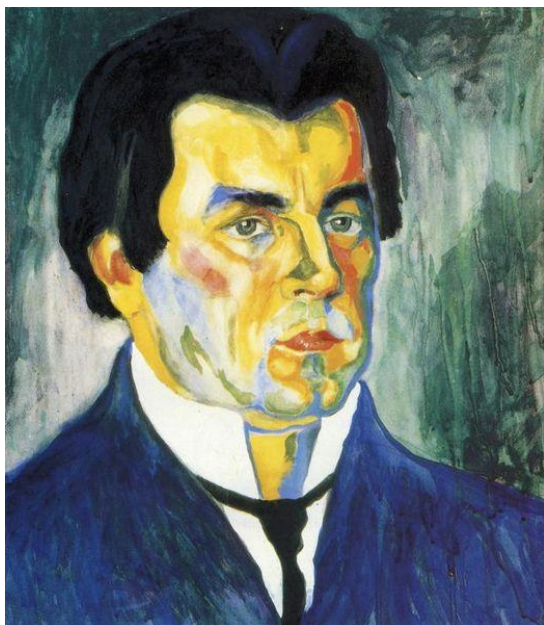
E. Munch: Autoportrét

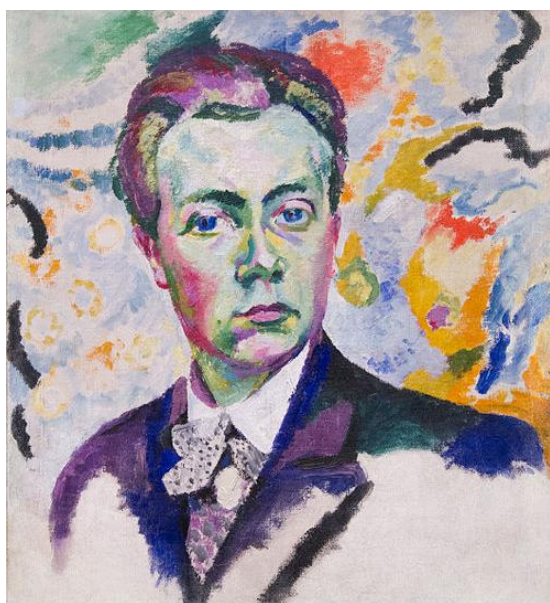
M. Slevogt: Autoportrét (1893)

J. Enson: Autoportrét s maskami (1899)

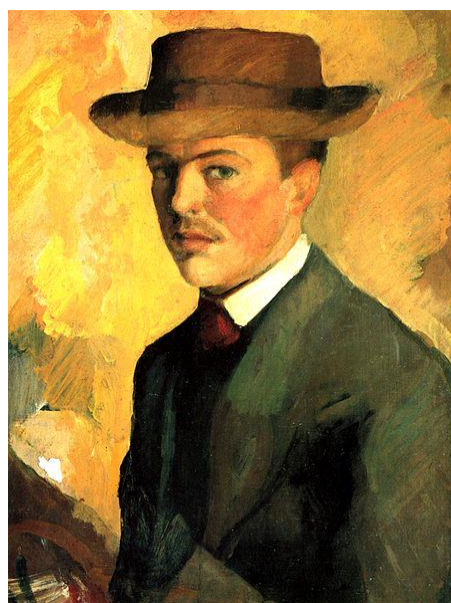

K. Malevič: Autoportrét

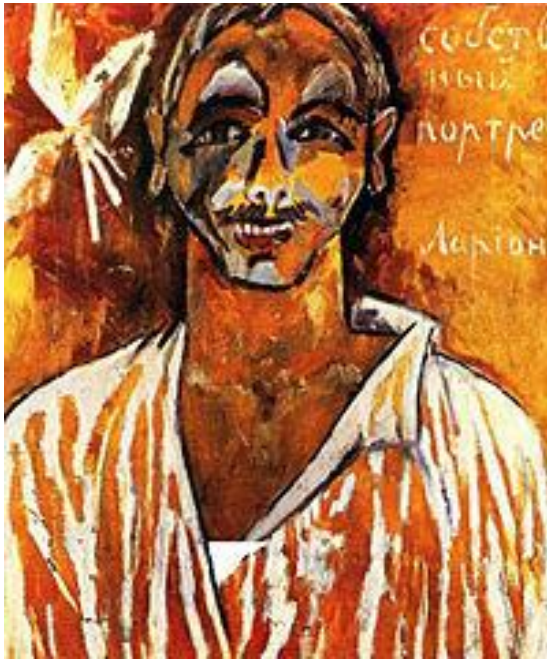
R. Delaunay: Autoportrét

A. Macke: Autoportrét

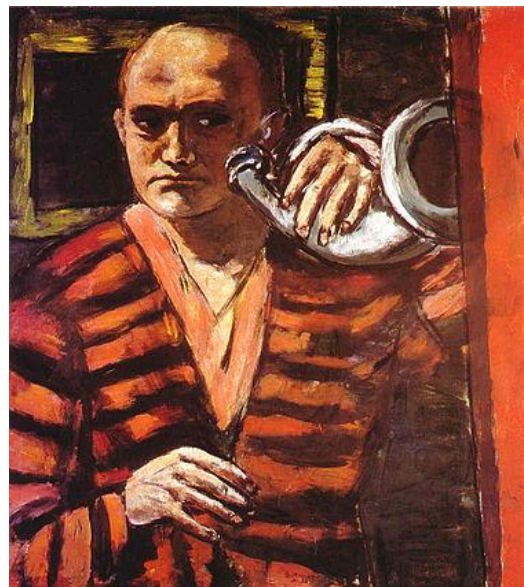
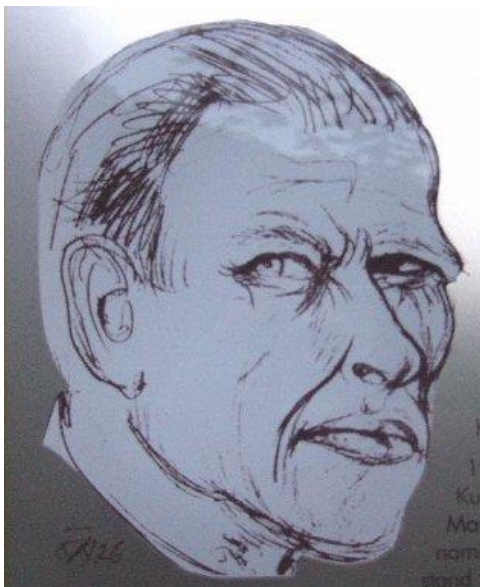

P. Modersohn-Becker: Autoportrét (1906)

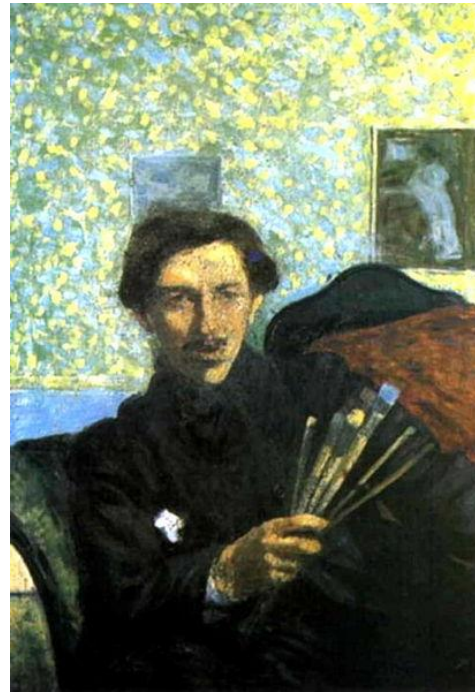
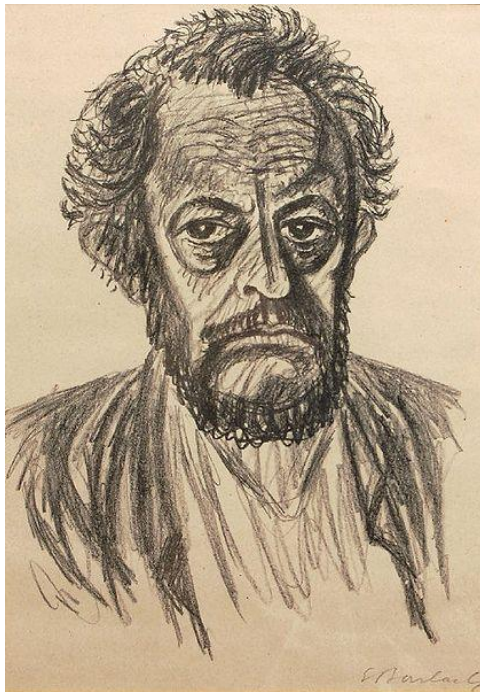
M. Larionov: Autoportrét

E. Nolde: Hlava s fajkou. Autoportrét

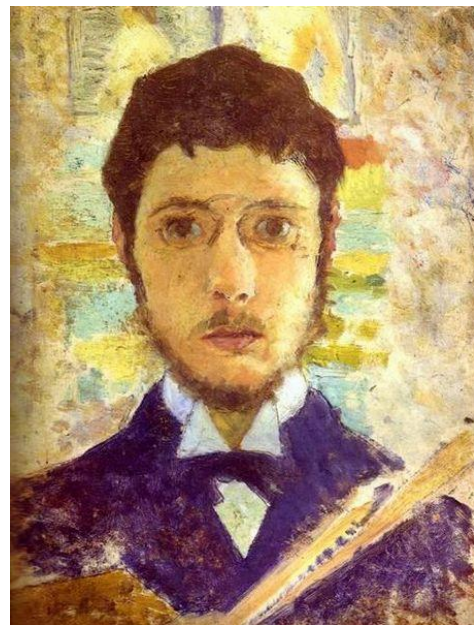
O. Dix: Autoportrét

M. Beckmann: Autoportrét s trúbkou

E. Barlach: Autoportrét

U. Boccioni: Raný autoportrét umelca

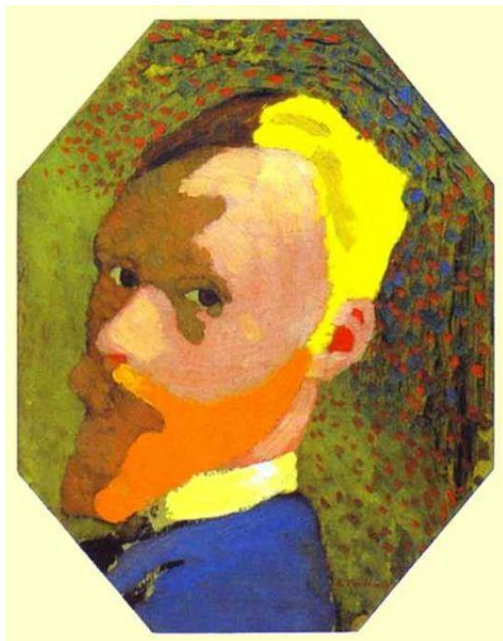

A. Böcklin: Autoportrét

P. Bonard: Autoportrét

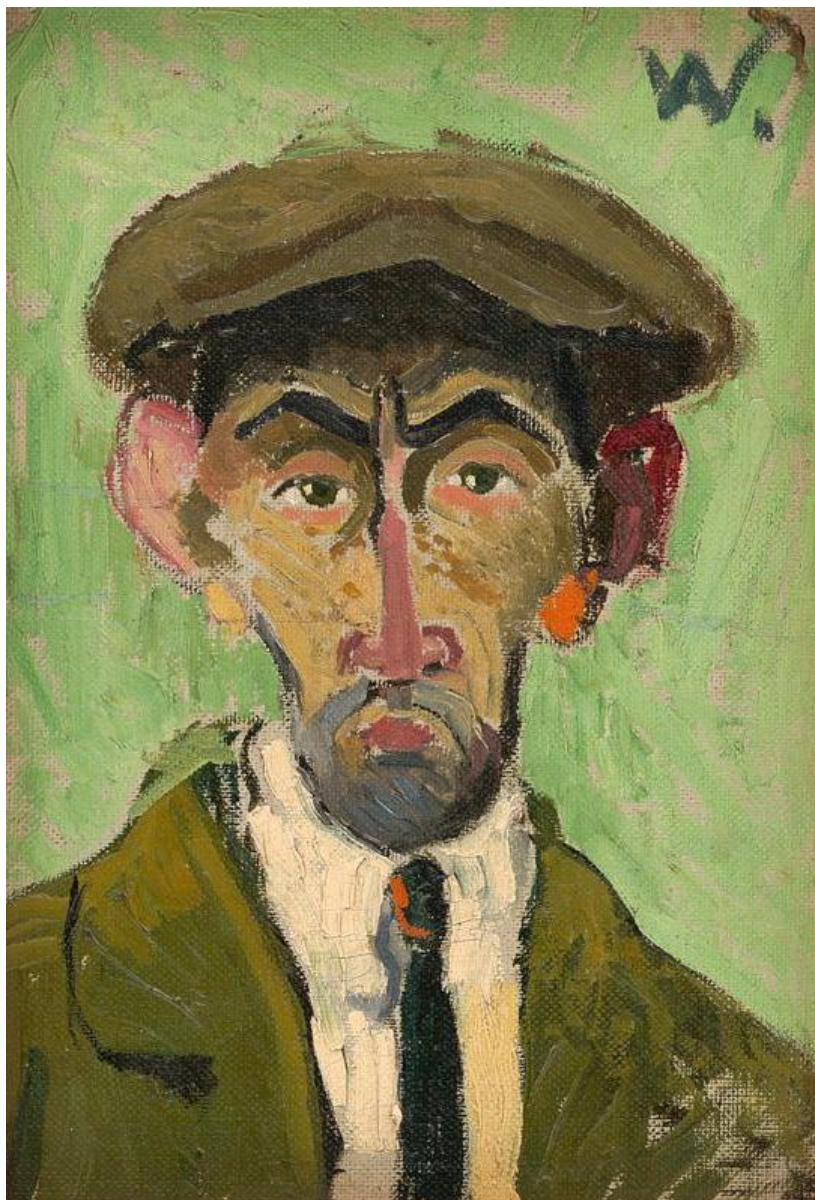
D. Wilkie: Autoportrét (1841)

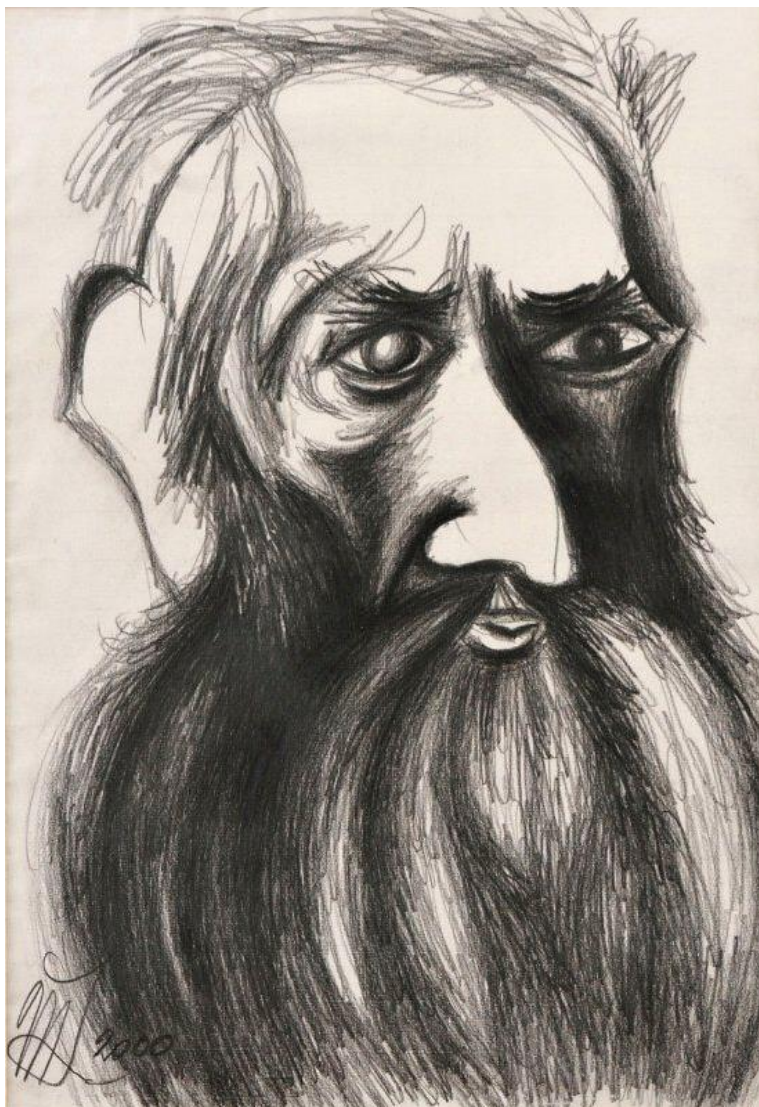
E. Vuillard: Autoportrét (1891)
M. Vrubel: Autoportrét (1885)

B. Kubišta: Autoportrét (1908)

A. P. Weisz-Kubínčan: Autoportrét (1917-1937)

M. Laluha: Autoportrét (ceruza, 2000)

autor - z lat. auctor – „pôvodca“

-v úzkom význame výtvarného umenia tvorca pôvodného aj nepôvodného diela (*kópia*); autor môže celé *dielo* stvoriť sám, t.j. nielen predstavu ale aj realizáciu v *materiáli*, alebo môže časť realizácie postúpiť iným, napr. pomocníkom v sochárskej dielni, v *grafike* rytcovi alebo tlačiarovi; autor návrhu alebo *modelu* si môže vyhradiť právo na dotvorenie, opravné zásahy alebo aspoň autorizáciu diela *signatúrou*, *značkou* apod.

www s súvislosti s heslom *grafika*: označenie autorstva (signovanie jednotlivých odtlačkov) sa v grafike neobjavuje od samého začiatku ale až v pol. 15.st. a to najprv formou *monogramu*, ktorý bol podobne ako kresba vyrytý a zvyčajne bol jej súčasťou; až na konci 18.st. sa začína objavovať autorov *podpis* a to v pravej spodnej časti, pod odtlačeným *námetom*; postupne sa k nemu začalo pripájať dátum vzniku a na ľavej strane číselný údaj vo forme zlomku, označujúci poradové číslo a celkový počet výtlačkov; takéto označenie sa do dnešných čias robí ceruzou a to tesne pod spodný okraj grafiky; grafiky bez *signatúry* sú hodnotené menej; podpis spolu s ďalšími spomenutými atribútmi je v grafike dôležitý, lebo podpis a označenie čísla výtlačkov robí z grafiky plnohodnotné umelecké dielo; veľký význam má v tomto prípade i celkový počet výtlačkov a to najmä u tých techník, u ktorých sa s počtom tlače začína meniť kvalita, napr. u *suchej ihly*

pozri *podpis; originál, autorstvo, atribúcia, autodidakt/amatér; banaukos; katalóg zbierok, inventár zbierok, recenzia, znalectvo, grafická značka; umelec; anonym; knižný prebal/knižná obálka*

autor Košický - Košický autor

autor Slovenský - Slovenský autor

autorita - Hall v súvislosti s heslom *Klaňanie troch kráľov*: téma Klaňanie troch kráľov slúžila aj ako symbolické vyjadrenie podriadenosti svetovej autority cirkvi; preto mal výjav Klaňania troch kráľov neustálu závažnosť v *kresťanskom umení*

pozri *Dunstan; moc, kreslo kurulské; Kristus poveruje Petra/Odovzdanie kľúčov Petrovi*

autorská tlač - z lat. auctor – pôvodca“; tiež vlastnoručná tlač či *artist's proof*; *grafický list* vytlačený zvyčajne samotným autorom alebo autorom uznaný odtlačok, potvrdený prípisom *imp., impresit, imprimatur* apod.; niekedy grafický list zaznamenáva aj stav, t.j. číslo zachycujúce zmeny a odchýlky, ktoré grafik na *štočku* previedol, aby dosiahol želaný zámer; jednotlivé stavy (1.stav, 2.stav, 3.stav apod.) majú postavenie skúšobného odtlačku a zachycujú záverečné fázy tvorivého procesu; pozri *odtlačok skúšobný/tlač skúšobná, contre-épreuve/kontratlač, avant tout letre, novotlač*

-autorskou tlačou (tiež *tlač skusmo*) sa rozumie výtlačok mimo náklad; tento výtlačok je podpísaný autorom a označený E.A., A.T., aut. tlač a pod; počet autorských výtlačkov by nikdy nemal presiahnuť 5-10% číslovaného nákladu; jedná sa o výtlačky, pri ktorých autor skúša rôzne farebné tóny či stav dosky; často si tiež autor zaobstará niekoľko málo autorských výtlačkov pre svoj archív v prípade, že bol celý náklad objednaný zberateľom alebo inštitúcií; u niektorých dôležitejších diel je číslovaný aj náklad autorských výtlačkov; na rozdiel od bežného číslovania, kde sa používajú *arabské číslice*, sa autorské výtlačky číslujú *rimskými číslicami*; označenie E.A. VIII / XX potom znamená tlač č. 8 z nákladu 20 autorských výtlačkov

-v súvislosti s heslom *skúšobný odtlačok*: odtlačky prevedené samotným autorom alebo tlačiarom pod priamym autorovým vedením; zachycuje stav, t.j. zmeny a odchýlky, ktoré na *štočku* grafik previedol, kým dosiahol želaný výsledok: jednotlivé odtlačky sa od seba líšia a tvoria záverečnú fázu tvorivého procesu (pozri *état*); v grafike priemyselnej skúšobnému odtlačku zodpovedá *nátlač/kefový obťah*; pozri *épreuve d'artiste, contre-épreuve, avant tout letre, nátlačok, remark*; porovnaj *autotypodtlačok skúšobný*

<http://www.galori.eu/news/tema-grafika1/>
http://www.gymno.edu.sk/vv/graficke_techniky.pdf
<https://cs.wikipedia.org/wiki/Grafika>

autorské právo - pozri *copyright, cum privilegium*

autorské techniky - netradičné výtvarné techniky jedného autora, zvyčajne v rámci *umenia objektu*; na počiatku boli techniky: *kompresia, akumulácia, montáž, krkváž, muchláž*, rôzne podoby tlače (pozri *stamp ar*)t apod.; pozri *anjelské bodkovanie*

autorský ofset - *offset autorský*

autorský štýl - *štýl autorský*

autorský výtlačok - tiež *autorská tlač*; väčšinou vlastnoručná tlač, ktorú vykonáva autor; je vlastne pokračovaním tvorivého procesu, zachytáva jeho záverečnú fázu; je to tlač, ktorou umelec doladzuje svoju predstavu o výslednom diele; pozri *autotyp*

autorstvo - vzťah medzi tvorivým a remeselným výkonom a tými, ktorí ich vykonali; pojem nadobudol význam v neskorom stredoveku, v renesancii a prejavil sa *signovaním* diel a v právnych zmluvách; dnešné autorstvo je uzákonené Bernskou zmluvou z 1886 a je obdobou patentného práva pri technických vynálezoch; autorstvo sa nekryje s *originalitou*, hoci je s ním v tesnom vzťahu; originalita je viac kategóriou hodnotiacou; pozri *originál, štýlová kritika, inventár zbierok, katalóg zbierok; atribúcia; dielo výtvarné, monogram, pentimenti, grafické pripisky, podpis, znalectvo*

autosilo - poschodová budova na garážovanie motorových vozidiel, ktoré vlastnou silou schádzajú po príslušnej komunikácii alebo sú hore dopravované výťahom; pozri *architektúra*

autotyp - 1.prvý *skúšobný odtlačok*; pozri *grafika priemyselná, grafika voľná, tlač*; porovnaj *autorský výtlačok*
2.rastrovací *štočok* s obrazom rozloženým na škrvny

autotypia - *grafická* fotoreprodukčná technika, mechanické reprodukovanie obrazu pomocou siete/rastru na drobné škvryny (na obdobnom princípe ako *gigantografia/rastrová projekcia*); používaná v *knihtlači*; vynájdená G.Meisenbachom 1881 a v súčasnosti najbežnejšia technika reprodukcie poltónových predlôh; na tlač jemných autotypií používaná tzv. prepychová *farba ilustračná*; pozri *obrázkový hárok*; *tlač*, *reprodukcia*, *moaré*, *duplex*, *duplex nepravý*; *fotografia*

aux deux crayons/odô krejo - franc. – „s dvomi ceruzkami“ ; tiež *desin aux deux crayons*

aux trois crayons/otrua krejo - franc. – „s tromi ceruzkami“; tiež *dessin aux trois crayons*

Auxó - v *gréckej mytológii* bohyňa rastu; jedna z *Hór* - bohýň troch ročných období; pozri *Thalló*, *Karpó*, *Eunomiá*, *Diké*, *Eiréné*; *grécky kalendár*; porovnaj *Déméter*